

POHJOIS-KARJALA
Maakuntaliitto

Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 1. vaihe

**Kaavaselostuksen liiteosio 4,
rakennetun kulttuuriympäristön kohdekortit,
Tohmajärvi**

luonnos 26.4.2021

Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	848_001_Entinen asemarakennus_Tohmajärvi		
Nimi	Tohmajärven entinen rautatieasema	Osoite	
		Ratamestarintie 13 82600 Tohmajärvi	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,2433
Kunta	Tohmajärvi		30,3558
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	848-406-10-127
Kohdetyyppi	Asemarakennukset		
Valmistumisvuosi	1892		
Suunnittelija			
Kaavamerkintä			
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Asuinkäyttö		
Alkup. käyttö	Rautatieasema		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	1		
Perustus	Kivi		
Runko	Puu		
Kattomuoto	Harjakatto		
Kate	Tiili		
Vuoraus	Puu		
Ulkovärit	Vaaleanvihreä, katto punainen		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä. Tohmajärven Aseman seudun kehittyminen liittyy rautatien valmistumiseen 1800-luvun lopulla. Aseman seudulle perustettiin vuonna 1907 turvetta jalostava Turvepehku-osuuskunta, jonka myötä alueesta kasvoi vuosien saatossa lähes 400 työntekijän tehdasyhdyskunta. Aseman seudulle rakennettiin muun muassa tiilitehdas, mylly, saha, autokorjaamo, talleja, konttoreita ja asuntoja työntekijöille. Voimakkainta toiminta oli vuosina 1947–56. 1990-luvun lama lakkautti viimeisenkin teollisen tuotannon alueella. Tohmajärven rautatieasema ympäristöineen kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin kulttuurihistoriallisiin ympäristöihin (1993). Tohmajärven rautatieasema on tyyliiltään uusrenessanssia. Se on rakennettu IV luokan aseman tyyppiirustuksin 1892-94 ja sitä on laajennettu 1913. Siinä on ollut myös asemapäällikön asunto. (Airas-Luotonen 2004, 55.) Lähteet: Airas-Luotonen, Päivi (2004). Kotikuusten kunnalla. Tohmajärven kulttuuriympäristöohjelma.			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			
Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet			
Aarnio, Samu & Kononen, Suonna & Piiparinen, Pekka (2018). Pohjois-Karjalan arkkitehtuuriopas.			

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu

Tästä kohteesta ei ole kuvia, yksityiskohde

Historiallinen todistusvoima ja identiteetti

Historiallinen kerroksisuus

Symboliarvo

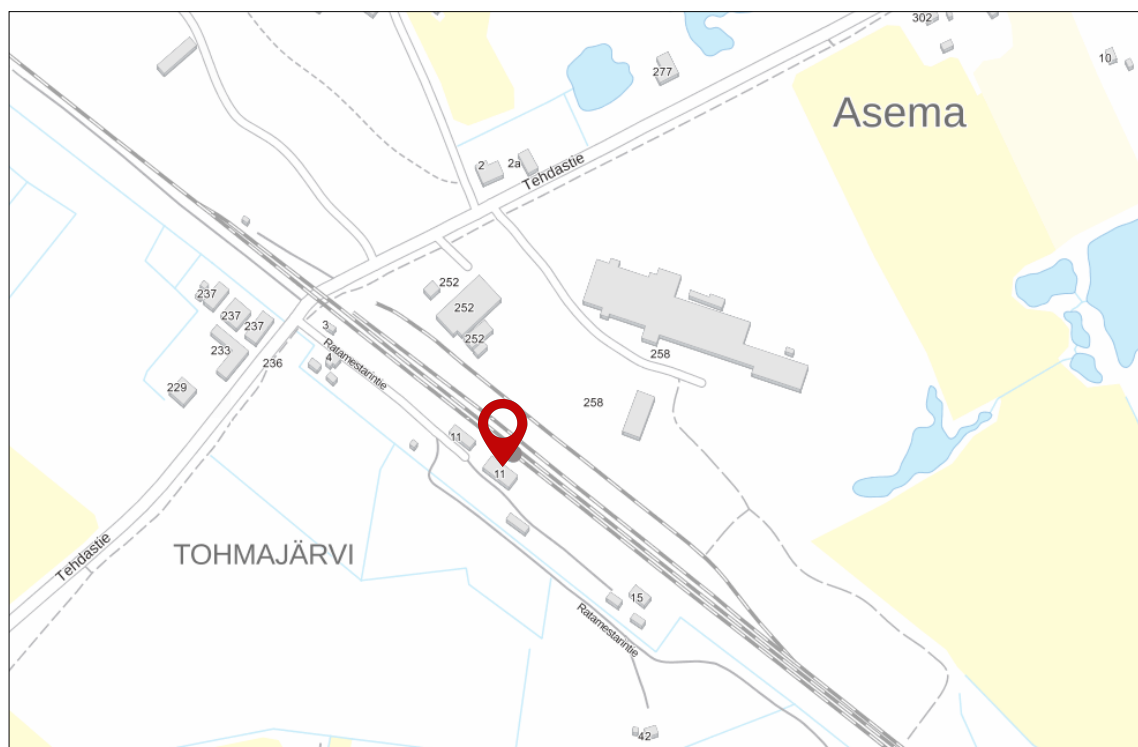
Maakunnallisesti arvokas Karjalan radan asema.

Inventointipäivä

12.9.2020

Inventoija

Samu Aarnio

Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	848_002_Kunnallistalo_Tohmajärvi		
Nimi	Tohmajärven entinen kunnallistalo	Osoite	
		Kauppakatu 8, 82600 Tohmajärvi	
Kylä / kaupunginosa		Koordinaatit WGS84	
			62,2253
Kunta	Tohmajärvi		30,3314
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	848-406-9-132
Kohdetyyppi	Hallinto- ja toimistorakennukset		
Valmistumisvuosi	1926		
Suunnittelija			
Kaavamerkintä	K-3		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Liiketiloja		
Alkup. käyttö	Seurojentalo		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	2		
Perustus	Kivi, betoni		
Runko	Hirsi		
Kattomuoto	Matala mansardikatto		
Kate	Saumapelti		
Vuoraus	Laudoitus		
Ulkovärit	Keltainen		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä. Rakennuksen siemenenä toimi 1919 rakennettu Kaurilan kylän seuratalo. Taloudellisten vaikeuksien takia rakennus myytiin ja sen keskeinen hirsikehikko siirrettiin nykyiselle paikalleen Kemien mäelle 1926. Uusi rakennus toimi aluksi seuratalona. 1930-luvulla sinne muutti suojeluskunta, jonka toimesta taloa laajennettiin ja kohotettiin toisella kerroksella. Kun suojeluskunta-toiminta sodan jälkeen lakkautettiin, lahjoitti suojeluskunta rakennuksen Tohmajärven kunnalle, joka käytti sitä kunnantalona vi-rastoineen, kirjastona ja väliaikaisena kouluna. Seurojentalon juhlasali, myöhemmin elokuvateatteri, mukautui myös valtuustosaliksi. Uuden kunnantalon valmistuttua vuonna 1967 rakennus joutui liike- ja toimistokäyttöön. Rakennuksen klassismin hengestä muistuttavat Kauppakadunpuoleisen pääjulkisivun symmetria, sittemmin purettua ja suljettua pääsisäänkäyntiä kehystäneet pilasterit ja päätykolmioaihe ja keskelle kattoa asemoitu torniaihe lipputankoineen. (Kononen, 2018.) Lähteet: Kononen, Suonna (2018). Kirjassa Aarnio, Samu & Kononen, Suonna & Piiparinen, Pekka (2018). Pohjois-Karjalan arkkitehtuuriopas.			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			
Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet			

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu

Historiallinen todistusvoima ja identiteetti

Historiallinen kerroksisuus

Symboliarvo

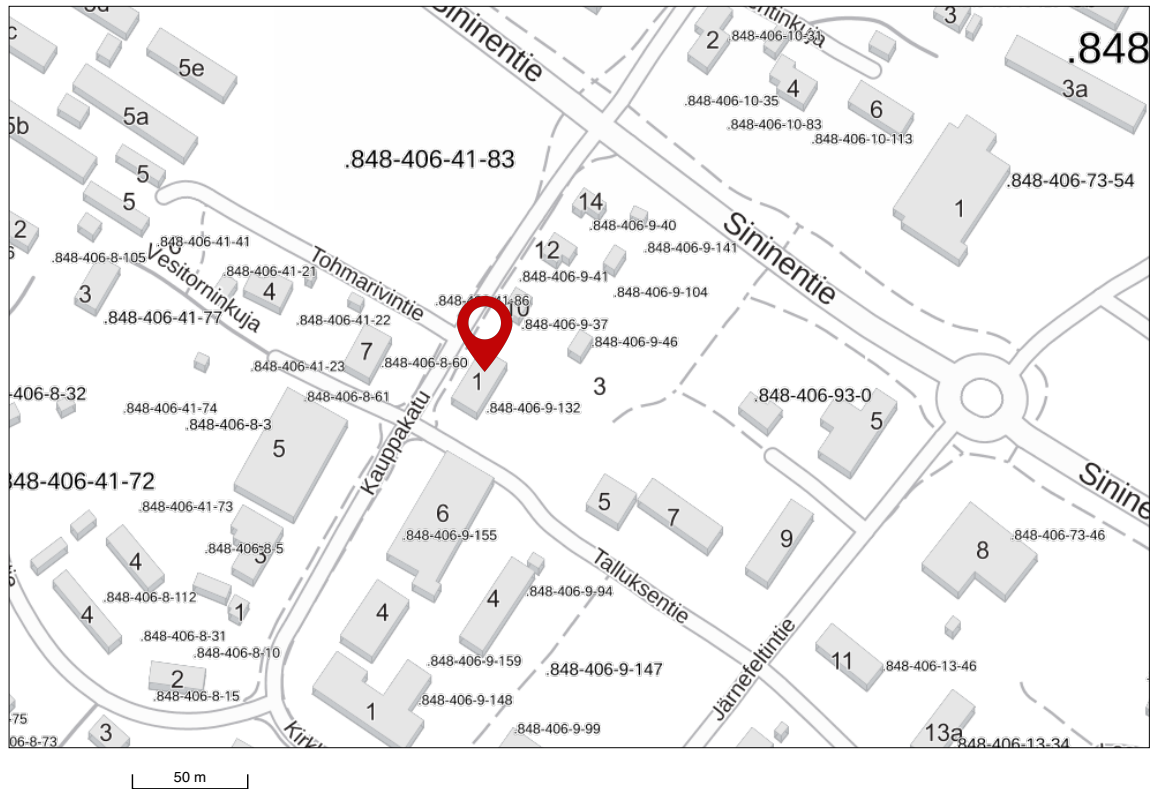
Keskeisellä sijainnilla Tohmajärven pääraitilla. Historiallista arvoa.

Inventointipäivä

12.9.2020

Inventoija

Samu Aarnio

Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	848_003_Kunnantalo_Tohmajärvi		
Nimi	Tohmajärven kunnantalo	Osoite	
		Järnefeltintie 1, 82600 Tohmajärvi	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,2237
Kunta	Tohmajärvi		30,3314
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	848-406-13-45
Kohdetyyppi	Hallinto- ja toimistorakennukset		
Valmistumisvuosi	1967		
Suunnittelija	Juhani Nylund		
Kaavamerkintä	YH		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Kunnantalo		
Alkup. käyttö	Virastotalo		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	2		
Perustus	Betoni		
Runko	Betoni		
Kattomuoto	Tasa- ja viistekatot		
Kate	Saumapelti, bitumikate		
Vuoraus	Tiili		
Ulkovärit	Punainen tiili		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä. Tohmajärven kunnantalon toimi ennen Kemien mäellä sijaitseva vanha suojeluskunnantalo. Tämä talo kävi pian pieneksi kunnan toiminnoille. 1967 valmistui Maaseudun Keskusrakennustoimiston arkkitehti Juhani Nylundin suunnittelema moderni uusi kunnantalo. Rakennukseen sijoitettiin kunnan keskustoimisto, sosiaalitoimisto, kansakoulutoimisto, nuorisotoimisto ja rakennus- sekä asutustoimisto ja valtuustosalin sekä kaksi muuta kokoushuonetta. Lisäksi sosiaalilätkä, henkilökunnan ruokailutilat, arkisto ja kolme autotallia. Rakennuksessa oli myös vahtimestarin asunto. (Karjalainen 13.1.1967.) Tohmajärven kunnantalo on upea esimerkki 1960-luvun käytännöllisen vaatimattomasta kunnantalo arkkitehtuurista. Talon juhlallisuutta kohottaa ylöspäin nousevat kattolinjat, ja pääsisäänkäynnin yläpuolisen kerroksen suuret ikkunapinnat. Lähteet: Karjalainen 13.1.1967			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			
Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet			

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu

Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo

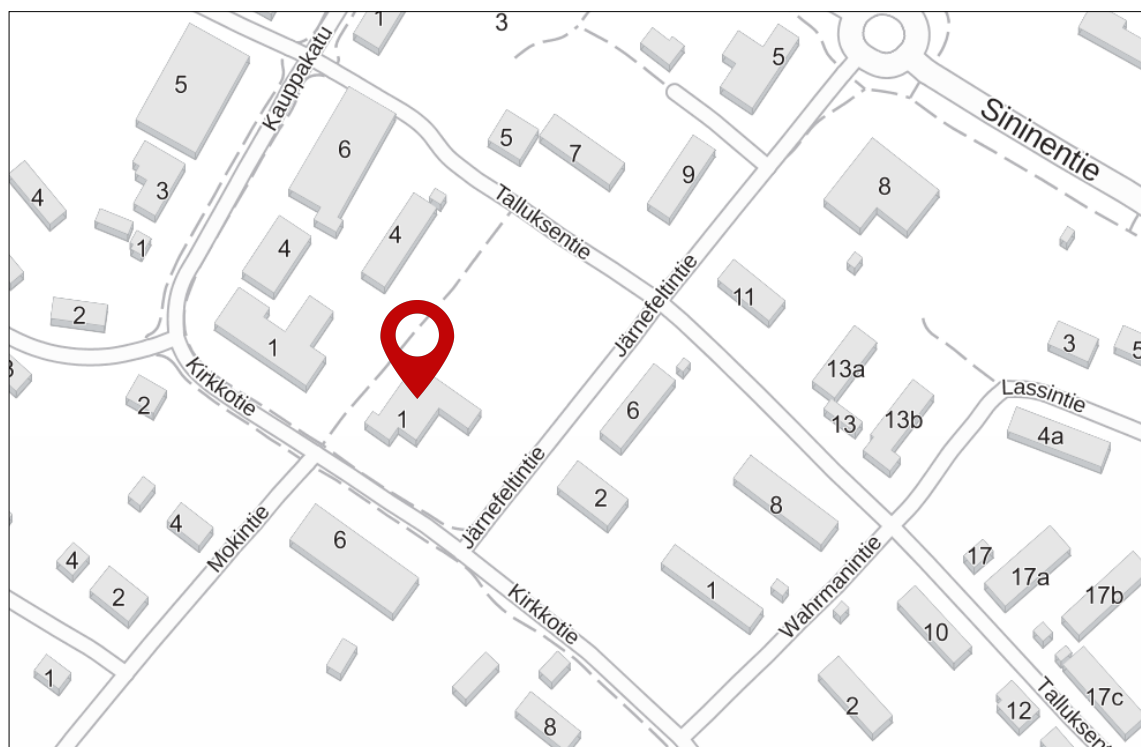
Näyttävä kohde, yksi maakunnan upeimmista 1960-luvun kunnantaloista.

Inventointipäivä

12.9.2020

Inventoija

Samu Aarnio

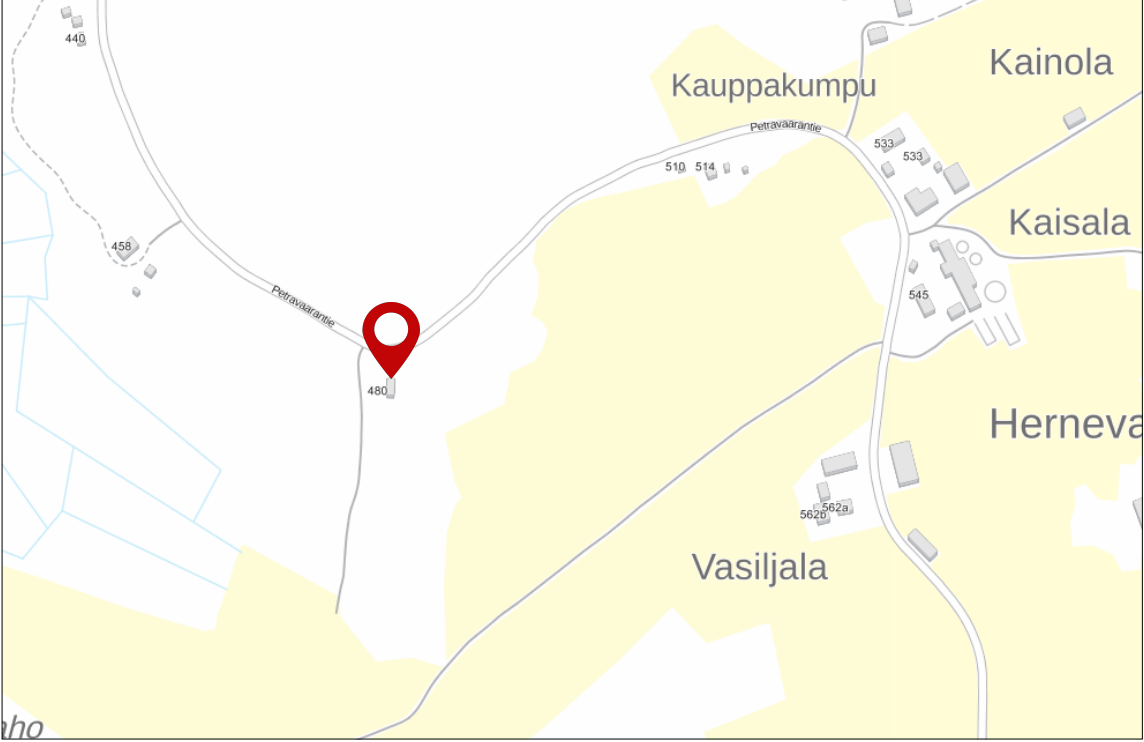

50 m

Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	848_006_Petravaaran Pyhän Apostoli Andreaksen tsasouna_Tohmajärvi		
Nimi	Petravaaran Pyhän Apostoli Andreaksen tsasouna	Osoite	
		Petravaarantie 480, 82600 Tohmajärvi	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,1366
Kunta	Tohmajärvi		30,4492
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	848-412-4-33
Kohdetyyppi	Rukoushuone		
Valmistumisvuosi	1966		
Suunnittelija	Vilho Suonmaa		
Kaavamerkintä			
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Tsasouna/rukoushuone		
Alkup. käyttö	Tsasouna/rukoushuone		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	1		
Perustus	Betoni		
Runko	Puu		
Kattomuoto	Pyramidimaiset katot, tasakatto		
Kate	Saumapelti, bitumikate		
Vuoraus	Laudoitus		
Ulkovärit	Ruskea		
Kunto / käytössä vai ei			
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä. Petravaara on voimakkaasti ortodoksinen kylä Tohmajärvellä. Erityisesti sodan jälkeen Petravaarassa kaivattiin omaa kirkkoa. Aktiivisen kyläkunnan myötä kyläläiset lahjoittivat rakennukseen tarvittavan puutavaran. Tsasounan piirsi rakennusarkkitehti Vilho Suonmaa. Petravaaran tsasouna oli hänen ensimmäinen kirkollinen suunnittelutyö. Tsasouna valmistui vuonna 1966. Suonmaa halusi tietoisesti pyrkiä luomaan bysanttilais-slaavilaiskarjalaisen perinteen pohjalta uuden suomalaiskansallisen kirkkoarkkitehtuurin. Samanaikaisesti Suonmaa suunnitteli Lintulan luostarin kirkkoa. Petravaaran tsasouna rikkoo ulkoarkkitehtuuriltaan perinteet. Tsasounan sisätilojen hämäryys on ollut tietoinen valinta suunnittelussa. Sivujulkisivujen kookkaita ikkunoita päällystää pystylaudoitus ja katolta kohoavan suippokatoksen ikkuna siivilöi valon sisätiloihin, näin sisätilat luovat mystisen ja hengellisen ilmapiirin. Rakennus on muuten suhteellisen matala. Nämä arkkitehtoniset ratkaisut luovat sisätilassa pyhyiden kokemuksen, ja samalla luonnon läheisyyden. (Karjalainen 20.2.1972.) Lähteet: Karjalainen 20.2.1972			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			
Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet			

Arvottaminen	
Arvo	Maakunnallisesti arvokas
Arvon perustelu Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo Luo uutta arkkitehtuurinkieltä kirkolliseen rakentamiseen ainutlaatuisella tavalla.	
Inventointipäivä 12.9.2020	Inventoija Samu Aarnio
 Map showing the location of the monument in the Vasiljala area. The map includes labels for Kauppakumpu, Kainola, Kaisala, Herneva, and Vasiljala. A red location pin is placed on the road near the number 480. A scale bar indicates 100 m.	

Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	848_008_Musiikkiopisto entinen kansakoulu_Tohmajärvi		
Nimi	Keski-Karjalan musiikkiopisto	Osoite	
		Kirkkotie 16, 82600 Tohmajärvi	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,2180
Kunta	Tohmajärvi		30,3361
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	
Kohdetyyppi	Opetus- ja koulurakennukset		
Valmistumisvuosi			
Suunnittelija			
Kaavamerkintä			
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Kansakoulu		
Alkup. käyttö	Kansakoulu		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	2		
Perustus	Kivi		
Runko	Puu		
Kattomuoto	Harjakatto		
Kate	Pelti		
Vuoraus	Laudoitus		
Ulkovärit	Keltainen laudoitus		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä musiikkiopistona		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä. Rakennus on ollut alun perin Tohmajärven Kemien ensimmäinen kansakoulu, ja myöhemmässä vaiheessa tila on toiminut muun muassa nuorisotalona. Nykyisin talossa toimii Keski-Karjalan musiikkiopisto. Kemien kansakoulutoiminta oli alkanut v. 1871. Oma kansakoulurakennus saatiin tälle paikalle vuonna 1876, kun Jouhkolan hovista siirrettiin entinen Karjalan maanviljelys- kouluna (1857-1868) toiminut rakennus. Koulurakennus käsitti luokkahuoneen, eteiset, käsityösalin ja opettajan asunnon. Lähteet: Karjalainen 13.1.1967			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			
Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet			

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu

Historiallinen tyypillisuus alueelle

Historiallinen todistusvoima ja identiteetti

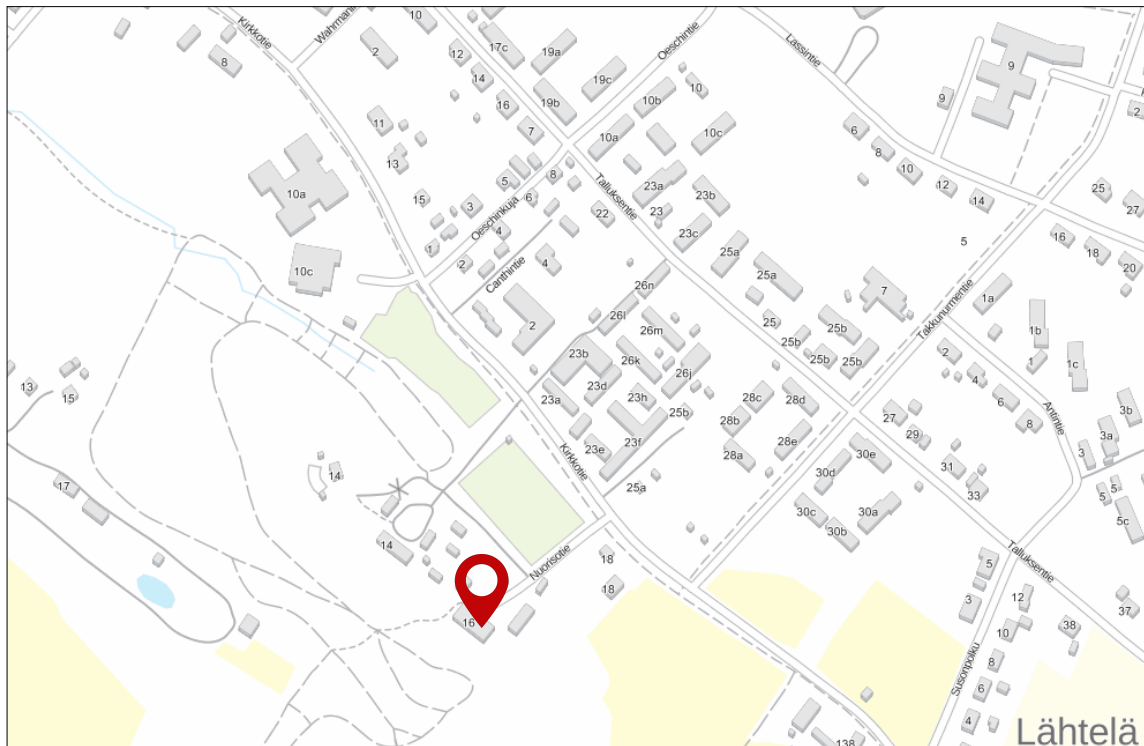
Musiikkiopiston tulisi kuulua maakuntakaavassa osana Nymanin tilan pihapiirin historialliseen yhteyteen.

Inventointipäivä

12.9.2020

Inventoija

Samu Aarnio

100 m

Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	848_009_Tohmajärven seurakuntalo/ Kemien kirkko_Tohmajärvi		
Nimi	Tohmajärven seurakuntalo / Kemien kirkko	Osoite Maiju Lassilan tie 16 , 82600 Tohmajärvi	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,2270
Kunta	Tohmajärvi		30,3245
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	
Kohdetyyppi	Kirkot		
Valmistumisvuosi	1964		
Suunnittelija	Erkko Virkkunen		
Kaavamerkintä	YK		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Seurakuntalo		
Alkup. käyttö	Seurakuntalo		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	2		
Perustus	Betoni		
Runko	Betoni, tiili, puu		
Kattomuoto	Loiva pulpettikatto		
Kate	Saumapelti		
Vuoraus	Tiili, betoni, puu,		
Ulkovärit	Valkoinen tiili, siniharmaa betoni, ruskea puu		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä. Kemien Seurakuntatalo on rakennettu vuonna 1964 ja peruskorjattu vuosina 1998-2001. Seurakuntatalossa on kirkkosali, kahviotilat ja muita kokoustiloja, kirkkoherranvirasto, lapsi- ja nuorisotyön kerhotilat sekä työntekijöiden toimistotiloja. Seurakuntatalon tilat ovat kahdessa kerroksessa. Yläpuolella on kahvio, kirkkosali, diakoniatomisto ja kirkkoherranvirasto. Alapuolella hautausmaatoimisto, kanttorin työtilat, Vienon Kammari sekä lapsi- ja nuorisotyön kerhotilat ja toimistotarjalan maanviljelys- kouluna (1857-1868) toiminut rakennus. Koulurakennus käsitti luokahuoneen, eteiset, käsityösalin ja opettajan asunnon. Kohde edustaa linjakasta 1960-luvun seurakuntalojen arkkitehtuuria. Lähteet: Tiedoksianto 23.9.2020 Jukka-Pekka Pakarinen. Talouspäällikkö. Tohmajärven seurakunta.			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			
Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet			

Arvottaminen	
Arvo	Maakunnallisesti arvokas
Arvon perustelu Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo Laadukaana linjakas esimerkki 1960-luvun seurakunta-arkkitehtuurista.	
Inventointipäivä 12.9.2020	Inventoija Samu Aarnio
